Súd:	Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka:	16C/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6921201906
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Viera Kvetková
ECLI:	ECLI:SK:OSRS:2023:6921201906.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zast otcom: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, X/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, 4/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, 5/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, X/ G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zast. otcom: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, X/ B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, 8/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, všetci právne zastúpení: JUDr. Jozef Elsner, advokát, so sídlom Dubovica 426, Lipany, proti žalovaným: 1/ F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. A., prechodne Na Karlove 2724/44, Banská Bystrica, zast.: I. I. J., bytom C. X, A. A., 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, zast.: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava,

r o z h o d o l :

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

IV. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 4/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

V. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 5/ sumu 10.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VI. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 6/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VII. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 7/ sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VIII. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 8/ sumu 10.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

IX. Žaloba v prevyšujúcej časti sa zamieta.

X. Žalobcom 1/ až 8/ sa priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Žalobcovia 1/ až 8/ sa žalobou zo dňa 23.06.2021 domáhali voči žalovaným 1/ a 2/ náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom žiadali, aby žalovaní boli zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom, každému z nich osobitne, sumu vo výške 35.000 eur. Žalobcovia 5/ a 8/ si voči žalovaným uplatnili aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 35.000 eur odo dňa doručenia žaloby poslednému zo žalovaných do zaplatenia. Žalobcovia si uvedené nároky uplatnili ako pozostalí po K. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C. XX - obeti dopravnej nehody zo dňa 04.07.2020 a súčasne vodičovi osobného motorového vozidla značky Peugeot 206 s EČV: L. (ďalej len „Peugeot“), ktorá bola zavinená žalovaným 1/ - druhým účastníkom nehody a súčasne vodičom osobného motorového vozila značky VW Passat s EČV: A. (ďalej len „VW Passat“).
1.2 Na zdôvodnenie svojich nárokov žalobcovia uviedli, že smrťou blízkej osoby došlo k zásahu do ich práva na ochranu súkromia, súčasťou ktorého je aj právo na rodinný život spočívajúci v udržaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími príbuznými. Zásahom do osobnostných práv žalobcov došlo k závažnej ujme na strane žalobcov v podobe narušenia ich pokojného a dovtedy ničím nerušeného rodinného života s poškodeným K. B.. Náhla a tragická smrť poškodeného spôsobila neodvrátiteľný a trvalý zásah do života žalobcov, ktorí spolu s nebohým žili v čase pred dopravnou nehodou harmonickým životom v súdržnej rodine. V prípade žalobcov 5/ a 8/ došlo k strate otca, ktorý má v každej rodine nezastupiteľné miesto, v dôsledku čoho budú títo žalobcovia odkázaní už len na pomoc iných príbuzných alebo cudzích ľudí, z ktorých nikto nie je objektívne spôsobilý nahradiť im otca. Uvedené skutočnosti umocňuje aj to, že pre žalobcov 5/ a 8/ bol ich otec určitým mužským vzorom. V prípade žalobcov 1/ až 4/, 6/ a 7/ došlo k strate starého otca, ktorý má v každej rodine nezastupiteľné miesto. K výške nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovia uviedli, že okrem skutočností, že stratu milovanej osoby objektívne nie je možné vyčísliť v peniazoch a požadované nároky predstavujú len zlomok ujmy, ku ktorej usmrtením otca a starého otca žalobcov došlo, je potrebné zohľadniť aj okolnosti samotnej dopravnej nehody, ku ktorej došlo porušením zákonných povinností zo strany žalovaného 1/.
1.3 Žalobcovia k žalobe priložili upovedomenie o začatí trestného stíhania vydaného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Rimavskej Sobote, odbor kriminálnej polície pod ČVS: ORP – 299/1 - VYS – RS – 2020 zo dňa 04.07.2020, z ktorého vyplýva, že účastníkom dopravnej nehody zo dňa 04.07.2020, pri ktorej zomrel K. B., bol aj žalovaný 1/, voči ktorému sa začalo trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona.
1.4 Žalobcovia uviedli, že povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu má okrem žalovaného 1/ aj žalovaný 2/, ako poisťovateľ vozidla VW Passat, ktorého prevádzkou bola ich blízkej osobe spôsobená škoda na zdraví so smrteľným následkom, pričom takáto nemajetková ujma je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“).

2.1 Žalovaný 1/ sa k žalobe vyjadril listom zo dňa 03.08.2021, v ktorom žiadal žalobu voči nemu zamietnuť z dôvodu, že v predmetnej právnej veci nie je pasívne legitimovaný, a preto v tomto spore nenesie zodpovednosť za škodu spôsobenú pri dopravnej nehode zo dňa 04.07.2020. Túto zodpovednosť nesie žalovaný 2/ titulom Zmluvy o povinnom zmluvnom poistení č. 6606666621/3619092011, uzavretej medzi ním a žalovaným 2/, pričom poistenie sa týkalo vozidla žalovaného 1/ zn. VW Passat. Žalovaný 1/ uviedol, že v žiadnom prípade nemôže niesť zodpovednosť za zavinenie a následky, ktoré nespôsobil a ktoré nastali na strane poškodeného. Poukázal na obsah znaleckých posudkov vyhotovených pre účely trestného konania, a to znaleckého posudku Ing. Ondreja

R?vida č. 12/2020, MUDr. Milana Barana č. 62/2020, J. M. J. N. XX/XXXX a MUDr. Ľubomíra Straku č. 285/2020, na základe ktorých spochybnil príčiny dopravnej nehody zistené v trestnom konaní, pretože podľa neho príčinou vzniku nehody bolo to, že poškodený K. B. viedol svoje vozidlo Peugeot väčšou rýchlosťou než bola na danom úseku cesty najvyššia povolená rýchlosť 60 km/h, jazdil nesústredene, nevenoval sa vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke počas jazdy, ako aj bezprostredne pred dopravnou nehodou. Súčasne tým spochybnil aj príčiny ťažkých devastačných poranení a následného úmrtia poškodeného zistené v trestnom konaní, pretože podľa neho príčinou týchto poranení a následného úmrtia bolo hrubé porušenie a nerešpektovanie dopravných predpisov a pravidiel cestnej premávky týkajúce sa techniky jazdy poškodeného vrátane rýchlosti akou viedol vozidlo Peugeot a toho, že nemal počas jazdy zapnuté bezpečnostné pásy.
2.2 Žalovaný 1/ sa vo veci vyjadril aj listom zo dňa 08.02.2022, v ktorom uviedol, že žalobcovia uvádzajú nepravdivé, nepodložené a doposiaľ nepreukázané tvrdenia o tom, že žalovaný 1/ zavinil predmetnú dopravnú nehodu vrátane usmrtenia poškodeného K. B.. Za nepreukázané považuje aj tvrdenia žalobcov o tom, že vzťah medzi nimi a poškodeným bol citovo založený.

3.1 Žalovaný 2/ sa k žalobe vyjadril listom zo dňa 22.07.2021, v ktorom žiadal žalobu voči nemu zamietnuť. V úvode vyjadrenia vzniesol námietku miestnej príslušnosti tunajšieho súdu, nakoľko žalobcovia sa domáhajú nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom pre takýto prípad nie je daná žiadna osobitná miestna príslušnosť Okresného súdu Rimavská Sobota. Vec je preto potrebné postúpiť všeobecnému súdu žalovaného, ktorým je Okresný súd Bratislava I. V ďalšej časti vyjadrenia vzniesol námietku svojej pasívnej vecnej legitimácie, ktorú odôvodnil tým, že vzhľadom na v súčasnosti platný a účinný ZoPZP, OZ, teóriu práva a relevantnú judikatúru, je takáto žaloba voči žalovanému 2/ podaná neoprávnene a bez právneho základu. Žalovaný 2/ nie je podľa ZoPZP pasívne legitimovaný vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy, a keby aj bol, nie je povinný takéto nároky hradiť z titulu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.
3.2 Na pojednávaní konanom dňa 22.06.2023 zástupca žalovaného 2/ súdu oznámil, že na námietke pasívnej legitimácie žalovaného 2/ už netrvajú.

S námietkami žalovaných 1/ a 2/ sa súd vysporiadal nasledovným spôsobom:

4. Pokiaľ ide o námietku pasívnej legitimácie žalovaného 1/ v predmetnom konaní, súd uvádza nasledovné:
4.1 Podstatou vznesenej námietky je tvrdenie žalovaného 1/, že nenesie zodpovednosť za škodu spôsobenú pri predmetnej dopravnej nehode z toho dôvodu, že ako vodič vozidla VW Passat má so žalovaným 2/ uzavretú poistnú zmluvu pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v zmysle ktorej nesie zodpovednosť za škodu vzniknutú pri dopravnej nehode žalovaný 2/, a taktiež tvrdenie, že v zmysle znaleckých posudkov vypracovaných v trestnom konaní nenesie vinu za úmrtie poškodeného K. B., pričom priamou príčinou ťažkých zranení a následného úmrtia poškodeného bolo hrubé nerešpektovanie dopravných predpisov zo strany poškodeného.
4.2 Súd poukazuje na to, že v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11T/95/2021 boli preukázané podmienky vzniku zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 04.07.2020, a to jeho protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného 1/ a škodou, ako aj zavinenie žalovaného 1/. Voči trestnému rozkazu zo dňa 31.01.2022 (viď aj odsek 11.1) žalovaný 1/ nepodal sťažnosť, čím akceptoval preukázanie všetkých týchto skutočností v trestnom konaní.
4.3 Nakoľko žalovaný 1/ je zmluvnou stranou poistnej zmluvy (poistníkom), na ktorú sa vo svojom vyjadrení odvoláva, súd predpokladá, že celý jej obsah mu je dobre známy vrátane skutočnosti, že predmetná zmluva sa týka jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou jeho vozidla VW Passat. Nositeľom zodpovednosti za spôsobenú škodu je preto žalovaný 1/ v postavení vodiča vozidla VW Passat podľa § 420 ods. 1 OZ, resp. v postavení vlastníka (prevádzateľa) tohto vozidla podľa § 427 ods. 2 OZ. Žalovaný 2/ ako druhá zmluvná strana poistnej zmluvy (poisťovateľ) nie je a ani nikdy nemôže byť nositeľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/; náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým po obeti dopravnej nehody poskytuje na základe uzavretej poistnej zmluvy v zmysle ZoPZP.
4.4 V prípade spôsobenia nemajetkovej ujmy z dôvodu závažného zásahu do osobnostných práv žalobcov, ako pozostalých po obeti dopravnej nehody, sa zodpovednosť žalovaného 1/ vyvodzuje analogicky za použitia § 853 OZ v spojení s § 420 ods. 1, resp. § 427 ods. 2 OZ.
4.5 Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

4.6 Podľa § 427 ods. 2 OZ, rovnako zodpovedá (za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku) aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.
4.7 Podľa § 853 OZ, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie.
4.8 Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že uvedená námietka žalovaného 1/ je nedôvodná.

5. Pokiaľ ide o námietku miestnej príslušnosti tunajšieho súdu v predmetnom konaní, vznesenú žalovaným 2/, súd uvádza nasledovné:
5.1 Podstatou vznesenej námietky je tvrdenie žalovaného 2/, že na určenie miestnej príslušnosti súdu na konanie o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody nie je možné aplikovať postup podľa § 19 Civilného sporového poriadku, nakoľko miestne príslušným súdom na takéto konanie je výlučne len všeobecný súd žalovaného 2/ (súd v ďalšom poukazuje na obsah odseku 3.1 tohto rozsudku).
5.2 Podľa § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.
5.3 Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017 (ale aj z iných rozhodnutí, napr. sp. zn. 6Cdo 143/2017, 6Cdo 206/2017, 8Cdo 6/2018, 8Cdo 212/2019) vyplýva, že škodou pre účely ZoPZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv (pozostalých po obeti dopravnej nehody) spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.
5.4 S poukazom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že miestnu príslušnosť okresného súdu je možné určiť podľa § 19 písm. b) CSP s tým, že popri Okresnom súde Bratislava I, ako všeobecnom súde žalovaného 2/, je na konanie v predmetnej veci príslušný aj Okresný súd Rimavská Sobota, v ktorého obvode nastala skutočnosť (dopravná nehoda so smrteľným následkom pre blízku osobu žalobcov) zakladajúca právo na náhradu nemajetkovej ujmy.
5.5 Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že uvedená námietka žalovaného 2/ je nedôvodná.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11T/95/2021 vrátane vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rimavskej Sobote ČVS: ORP-299/1-VYS-RS-2020, rodnými listami žalobcov, Všeobecnými poistnými podmienkami poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 711/2, Návrhom poistnej zmluvy č. 3619092011 zo dňa 06.02.2020, Zmluvnými dojednaniami pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 711A/1 a listom K. B., ml.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k nasledovným skutkovým zisteniam a právnym záverom:

Z trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11T/95/2021, ktorého súčasťou je aj vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rimavskej Sobote č. ČVS: ORP–299/1-VYS–RS–2020 súd zistil, že:
7.1 Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 04.07.2020 bolo začaté trestné stíhanie žalovaného 1/ a vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona z toho dôvodu, že žalovaný 1/ dňa 04.07.2020 v čase okolo 20.05 hod. viedol vozidlo VW Passat po štátnej ceste zo smeru od Tornale po hlavnej ceste, pričom prichádzajúcemu vozidlu Peugeot poškodeného K. B. nedal prednosť v jazde a vošiel do jeho jazdnej dráhy následkom čoho poškodený utrpel zranenia, v dôsledku ktorých bol prevezený do zdravotníckeho zariadenia (ďalej len „dopravná nehoda“).
7.2 Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 17.10.2020 bolo proti žalovanému 1/ vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, nakoľko poškodený svojim zraneniam dňa 07.07.2020 podľahol.

8.1 Z výsluchu žalovaného 1/ dňa 05.07.2020 vyplýva, že keď zišiel z rýchlostnej cesty R2, prišiel na križovatku, kde zastavil na „stopke“, aby dal prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim sprava aj zľava. Zľava nevidel prichádzať žiadne vozidlo, presvedčil sa, že vie bezpečne vyjsť na hlavnú cestu, a keď už na nej bol, tak došlo k nárazu. Nepamätá sa, či bol poškodený K. B. pripútaný. Pri výsluchu dňa 12.11.2020 žalovaný 1/ uviedol, že keď vošiel do križovatky, tak sa zastavil, pozeral sa opakovane doprava a doľava, a pretože nešlo nič, tak vyšiel do križovatky, a keď už bol v križovatke a pozrel sa opäť doľava, tak zrazu zbadal vozidlo poškodeného, potom došlo k nárazu. Všimol si, že poškodený nebol pripútaný. Na otázku vyšetrovateľa, ako si vysvetľuje, že došlo k dopravnej nehode, žalovaný 1/ odpovedal, že keď vychádzal z križovatky, tak z ľavej strany nevidel nič, lebo na tejto strane boli zvodidlá, ktoré mu zakrývali výhľad. Pokiaľ stál na hranici križovatky, tak dobre nevidel na ľavú stranu, keď sa vysunul a vošiel do križovatky, tak došlo k zrážke. Žalovaný 1/ priznal, že mal byť ešte opatrnejší.
8.2 Z výsluchov svedkyne L. B. dňa 06.08.2020 a dňa 03.02.2021 vyplýva, že sedela vo vozidle poškodeného, pričom mala dobrý výhľad na cestu, a preto videla, že vozidlo žalovaného 1/ vôbec nezastavilo na „stopke“, ani nedávalo smerovku a začalo odbočovať doľava smerom na Tornaľu, kde oni už išli vozidlom poškodeného a žalovaný 1/ rovno do nich vrazil. Svedkyňa uviedla, že všetci vo vozidle poškodeného boli pripútaní bezpečnostným pásom.
8.3 Z výsluchov svedkyne G. E. dňa 06.08.2020 a dňa 03.02.2021 vyplýva, že sedela vo vozidle poškodeného a videla, že vozidlo žalovaného 1/ nezastavilo a následne sa obe vozidlá zrazili. Svedkyňa uviedla, že všetci vo vozidle poškodeného boli pripútaní bezpečnostným pásom, nakoľko poškodený na tom trval, nevpustil by ich do vozidla, to bolo prvé, že sa museli všetci pripútať.
8.4 Z výsluchov svedka M. F. dňa 06.08.2020 a dňa 03.02.2021 vyplýva, že sedel vo vozidle poškodeného, pričom videl, že vozidlo žalovaného 1/ napriek značke „STOP“ nezastalo, pričom žalovaný 1/ ich musel vidieť. Ďalej uviedol, že vo vozidle poškodeného boli všetci pripútaní.
8.5 Z výsluchov svedka G. O. dňa 09.08.2020 a dňa 12.11.2020 vyplýva, že sedel vo vozidle žalovaného 1/, žalovaný 1/ zastal na pár sekúnd na „stopke“, pomaly sa pohol a za malú chvíľu – cca 3 sekundy došlo k zrážke.
8.6 Z výsluchov svedkyne G. O. dňa 09.08.2020 a dňa 12.11.2020 vyplýva, že sedela vo vozidle žalovaného 1/, žalovaný 1/ zastal na „stopke“, avšak nevie po akú dobu. Ako sa vozidlo žalovaného 1/ pohlo, tak odvtedy si už nič nepamätá, necítila ani náraz, ktorý prišiel.
8.7. Z výsluchov svedka C. A. dňa 04.08.2020 a dňa 09.12.2020 vyplýva, že ako vodič vozidla zn. Fiat Ducato bol svedkom dopravnej nehody, pričom podľa jeho názoru vozidlo žalovaného 1/ len na veľmi krátko spomalilo a vybočilo na hlavnú cestu, potom už za veľmi krátky okamih došlo k zrážke. Pri opakovanom výsluchu svedok uviedol, že určite si stojí za tým, že žalovaný 1/ len nakrátko spomalil, ale nezastavil.
8.8 Z výsluchu svedka M. D. dňa 08.02.2020 vyplýva, že ako vodič nezisteného vozidla bol svedkom dopravnej nehody, pričom uviedol, že vozidlo žalovaného 1/ stálo nižšie na križovatke, tam človek keď ide, určite zastane a pomaličky postupuje dopredu do križovatky; je to nebezpečná križovatka.
8.9 Z výsluchu svedka P. B. dňa 18.02.2021 vyplýva, že ako vodič vozidla BMW išiel za vozidlom poškodeného, ale z dôvodu terénnej nerovnosti bol svedkom len udalostí bezprostredne nasledujúcich po dopravnej nehode, pričom uviedol, že poškodený bol na 100 % pripútaný, lebo keď sadol do vozidla, tak sa hneď pripútal.

9.1 Zo znaleckého posudku Ing. Ondreja R?vida č. 12/2020 zo dňa 18.09.2020 vyplývajú nasledovné skutočnosti, ktoré preukazujú výlučné zavinenie žalovaného 1/:
- miesto dopravnej nehody sa nachádza na križovatke, pričom v smere odkiaľ prichádzalo vozidlo Peugeot je nadjazdom vytvorený horizont, ktorý sa nachádza vo vzdialenosti cca 100 m od miesta stretu. Celý nadjazd (cestný most) po celej dĺžke je lemovaný oceľovým zábradlím a zvodidlami, ktoré pre vozidlá vychádzajúce na hlavnú cestu I/67 v smere jazdy vozidla VW Passat tvoria zakrytý výhľad zo smeru od mesta Tornaľa. Celý úsek cesty až po horizont je viditeľný z miesta vodiča, až keď toto stojí na hranici križovatky.
- v momente reakcie vodiča vozidla Peugeot sa jeho vozidlo nachádzalo od miesta stretu vo vzdialenosti cca 31 m a jazdilo rýchlosťou cca 85 km/h (interval 80,95 až 89,25 km/h). Vodič vozidla Peugeot reagoval vo vzdialenosti 31 m intenzívnym brzdením s najväčšou pravdepodobnosťou na vychádzajúce vozidlo VW Passat, ktoré v tom čase bolo v pohybe. Došlo k stretu vozidiel, a to pri rýchlosti vozidla Peugeot 78,0 km/h (interval 74,28 až 81,9 km/h). Rýchlosť vozidla VW Passat v momente prvého kontaktu bola 13 km/h (interval 12,38 až 13,65 km/h).
- ak by vodič vozidla Peugeot jazdil rýchlosťou do 54 km/h a reagoval by v momente ako pri dopravnej nehode, mohol by svoje vozidlo zastaviť pred miestom stretu,

- pri jazde dovolenou rýchlosťou 60 km/h by vodič vozidla Peugeot stretu zabrániť nevedel,
- vodič vozidla VW Passat mohol stretu zabrániť jedine tým, že by sa bol zastavil na hranici križovatky a počkal by, kým prejdú všetky vozidlá na hlavnej ceste,
- je možné konštatovať, že technickou príčinou tejto dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla VW Passat, kedy uvedený vodič nesprávne vyhodnotil situáciu, vošiel so svojím vozidlom do križovatky tak, že vytvoril vodičovi jazdiacemu na hlavnej ceste prekážku náhlu, čím vyvolal kolíznu situáciu. Nesprávne vyhodnotenie situácie na ceste vodičom vozidla VW Passat a jeho nesprávna technika jazdy spočívajúca v popísanom spôsobe jazdy, bol prvok nehodového deja, ktorý viedol ku vzniku kolíznej situácie.
- z uvedeného vyplýva, že jedine vodič vozidla VW Passat mal pri správnej technike jazdy možnosť dopravnej nehode zabrániť, a to nezávisle na konaní ostatných účastníkov cestnej premávky.
9.2 Zo zápisnice o výsluchu znalca Ing. Ondreja R?vida zo dňa 23.06.2021vyplýva, že znalec na otázku položenú vyšetrovateľom v znení: "Vyjadrite sa, či je možné ustáliť tú skutočnosť, či obvinený zastal alebo nezastal na hranici križovatky?" odpovedal takto: „Vozidlo zn. VW muselo byť jednoznačne v pohybe, pretože vodič vozidla zn. Peugeot reagoval na vzniknutú situáciu brzdením, z čoho vyplýva, že ak by vozidlo zn. VW nebolo v pohybe, vodič vozidla zn. Peugeot by nemal dôvod na to reagovať. Z toho vyplýva, že s najväčšou pravdepodobnosťou vodič vozidla zn. VW nezastavil svoje vozidlo na hranici križovatky." Uvedené tiež preukazuje výlučnú zodpovednosť žalovaného 1/ za nehodu.

10. Zo znaleckého posudku MUDr. Tibora Mátyása č. 34/2020 a J. F. Q. č. 27/2020 zo dňa 28.08.2020 vyplývajú nasledovné skutočnosti:
- úmrtie poškodeného K. B. je v príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode dňa 04.07.2020,
- poškodený utrpel pri dopravnej nehode viaceré zranenia, pričom poranenia hrudníka boli znalcami považované za ťažké až život ohrozujúce, nakoľko došlo k predozadnému stlačeniu hrudníka s jeho pomliaždením, so vznikom obojstranných zlomenín rebier a pomliaždeniu pľúc, čo následne viedlo k tukovej embólii pľúc až po zlyhanie srdcovej činnosti,
- pri pitve poškodeného neboli na jeho tele zistené také poranenia, ktoré by vznikli pôsobením pružného, pravidelného, ohybného a užšieho predmetu, čo by jednoznačne poukazovalo na použitie bezpečnostného pásu; znalci však skonštatovali, že „použitie bezpečnostného pásu však nie je možné jednoznačne vylúčiť."

11.1 Z trestného rozkazu tunajšieho súdu č.k. 11T/95/2021-617 zo dňa 31.01.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.03.2022 súd zistil, že žalovaný 1/ bol uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a), § 138 písm. h) a § 158 Trestného zákona, nakoľko dňa 04.07.2020 v čase cca o 20.05 hod. viedol vozidlo VW Passat po rýchlostnej komunikácii R2, smerom na križovatku so štátnou cestou I/67 v okrese Rimavská Sobota, na suchej a zjazdnej vozovke, kde na križovatke nesledoval situáciu v cestnej premávke, nerešpektoval dopravnú značku P2 „Stoj, daj prednosť v jazde!", nezastal, nedal prednosť v jazde po hlavnej ceste I/67 - kde bola dopravnou značkou B31a obmedzená najvyššia dovolená rýchlosť na 60 km/h v smere od mesta Tornaľa – prichádzajúcemu vozidlu Peugeot, idúcemu rýchlosťou v intervale 80,95 km/h až 89,25 km/h, vošiel do križovatky, kde chcel odbočiť doľava, keď sa Peugeot od neho nachádzal vo vzdialenosti 31 m a ktoré bolo pre neho viditeľné vo vzdialenosti 68 až 70 m od výjazdu na hlavnú cestu, došlo k zrážke uvedených vozidiel, pričom K. B. utrpel zranenia, na následky ktorých dňa 07.07.2020 v nemocnici zomrel (ďalej len „priebeh nehody"). Žalovaný 1/ týmto svojím konaním porušil ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b), § 4 ods. 1 písm. c), § 20 ods. 1 a 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke.
11.2 Voči uvedenému rozhodnutiu žalovaný 1/ nepodal opravný prostriedok.

12.1 Podľa § 193 druhá veta CSP, súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.
12.2 V zmysle citovaného zákonného ustanovenia súd konštatuje, že rešpektuje závery vykonaného dokazovania v trestnom konaní, ktoré sa týkajú príčin vzniku dopravnej nehody, osoby výlučne zodpovednej za vznik dopravnej nehody a súčasne výlučne zodpovednej za úmrtie poškodeného K. B..

13.1 Z Návrhu Poistnej zmluvy č. 3619092011, ktorý bol dňa 06.02.2020 podpísaný žalovaným 1/ ako poistníkom a žalovaným 2/ ako poisťovateľom, vyplýva, že túto listinu je možné považovať za poistnú

zmluvu, ktorej predmetom je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/ VW Passat s účinnosťou od 06.02.2020 na dobu neurčitú.
13.2 Z vykonaného dokazovania vyplýva, že vozidlo VW Passat bolo poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou aj čase predmetnej dopravnej nehody.
13.3 Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, konkrétne sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 (zverejneného aj ako judikát pod č. R 61/2018) vyplýva, že škodou pre účely ZoPZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V takýchto sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

14. Z lustrácií v Registri obyvateľov vyplýva, že medzi poškodeným K. B. a žalobcami bol nasledovný rodinný vzťah:
- žalobca 1/ je synom žalobcu 5/ a súčasne vnukom poškodeného,
- žalobca 2/ je synom žalobcu 5/ a súčasne vnukom poškodeného,
- žalobkyňa 3/ je dcérou žalobcu 5/ a súčasne vnučkou poškodeného,
- žalobca 4/ je synom žalobcu 5/ a súčasne vnukom poškodeného,
- žalobca 5/ je synom poškodeného,
- žalobkyňa 6/ je dcérou žalobcu 8/ a súčasne vnučkou poškodeného,
- žalobca 7/ je synom žalobcu 8/ a súčasne vnukom poškodeného,
- žalobca 8/ je synom poškodeného.

15. Na pojednávaní konanom dňa 22.06.2023 boli osobne prítomní len žalobcovia 5/ a 8/. Žalobcovia 1/ až 4/, 6/ a 7/ na pojednávanie predvolávaní neboli z toho dôvodu, že v žalobe bolo výslovne uvedené, že sa ich výsluch nenavrhuje vzhľadom na ich nízky vek.
15.1 Žalobca 5/ pri svojom výsluchu uviedol nasledovné skutočnosti:
„Strata otca je nenahraditeľná, doteraz máme pre neho pripravený na stole tanier, pretože k nám každý deň chodil na obed. On nám veľmi pomáhal, pracoval pre nás. Okrem toho bol aj 45 rokov zamestnaný, nikdy nemal absenciu. Každý deň nás navštevoval, býval od nás len 200 m. Otec mal veľmi dobrý vzťah aj so svojím vnukom A. B. – mojim synom. Ich vzťah bol taký dobrý, že sa to nedá ani vypovedať. Môj syn keď prišiel domov zo školy, stále sa pýtal na starkého, že kde je, čakal ho, že príde na obed, umýval mu auto (Peugeot). Otec miloval celú rodinu. Naša mama umrela pred 5-6 rokmi, takže nám už ostal len otec. Otec bol vynikajúci chlap, žil len pre rodinu. Na neho sa nedá nič zlé povedať, všetci v dedine ho tak poznali. My sme taká rodina, že sa máme veľmi radi. Aj ostatné moje deti, a to F., E. a D. sa dennodenne stretávali u nás doma so starým otcom, prípadne on išiel k nim domov. V čase smrti K. B. so mnou žili v spoločnej domácnosti moji synovia A., D. a F.. Dcéra Veronika bývala v Tornali so svojou rodinou. Kým bývala u nás, tak sa s ním stretávala každý deň, a keď sa odsťahovala, tak ju tam navštevoval on vždy, keď išiel na nákup do obchodu, kde chodil veľmi často, keďže v našej obci nemáme obchod. Pomáhal nám aj s peniazmi, s nákupom, alebo keď niečo potrebovali deti. Náklady na pohreb K. B. som znášal všetky iba ja.“
15.2 Žalobca 8/ pri svojom výsluchu uviedol nasledovné skutočnosti:
„Pri dopravnej nehode som nebol, preto sa k jej okolnostiam neviem vyjadriť. Býval som v jednom rodinnom dome so K. B., a takisto aj moje deti G. a B.. Otec býval v druhej časti domu, kde mal samostatný vchod. Keď otec žil, tak mne bolo sto raz lepšie. Mali sme dobré vzťahy. Stalo sa, že sme sa sem tam aj pohádali, lebo som chodil často do Nemecka za prácou, kde som hrával na ulici a doteraz v tom pokračujem. Otcovi sa nepáčilo, že som chodil vonku. V čase, keď sa stala dopravná nehoda, som bol na Slovensku. S otcom sme si navzájom pomáhali. Moje deti mali starého otca veľmi radi. Každý deň boli spolu, buď sa stretli na dvore a tam trávili čas, alebo boli u neho alebo u mňa. Moja manželka varila, takže aj k nám sa chodil otec najesť. Otec nás mal rád všetkých rovnako. Odvtedy ako otec zomrel, neviem bývať v tom dome. Zdržiavam sa tam síce, ale je mi veľmi ťažko, keď som tam. Ako otec zomrel, tak som častejšie preč z domu, som v zahraničí. Deti na starkého stále spomínajú a vracajú sa k tomu, kde starký sedel, čo robil a pod. Keď som sa dozvedel o dopravnej nehode môjho otca, tak som hneď za ním išiel do nemocnice. Tam som ho počul ako ešte kričal od bolesti. Aj moja manželka tam so mnou bola. Odvtedy som chorý ja, aj moja manželka je chorá. Ja som pol roka po smrti otca dostal infarkt. Keď som sa dozvedel, že môj otec zomrel, tak to bol pre mňa koniec.“

16.1 Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16.2 Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
16.3 Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
16.4 V súvislosti s § 13 ods. 2 OZ z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 288/2017 zo dňa 05.12.2017 (viď odsek 59.) vyplýva, že k priznaniu nemajetkovej ujmy v peniazoch by mal súd pristúpiť najmä v prípadoch, ak došlo k zníženiu dôstojnosti či vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti, resp. aj v iných prípadoch, ktoré sú z hľadiska dopadu do osobnostných práv porovnateľné s uvedenými prípadmi.
16.5 Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
16.6 Podľa § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

17.1 Nemajetková ujma predstavuje neoprávnený zásah (ako následok protiprávneho konania určitej osoby) do psychickej sféry inej osoby, ktorý sa svojou intenzitou a dĺžkou trvania následne prejavuje v oblasti zdravotnej, rodinnej, pracovnej, materiálnej, spoločenskej a pod. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú by bežná fyzická osoba v danom mieste a čase (teda v obdobnej situácii) pociťovala ako závažnú vzhľadom na intenzitu, trvanie a následky neoprávneného zásahu, ako aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva na ochranu osobnosti došlo.
17.2 Následky takého protiprávneho konania, ktorým dôjde k smrteľnej dopravnej nehode, predstavujú neoprávnený zásah do práva na ochranu (nerušenosť) rodinného života pozostalých rodinných príslušníkov po obeti dopravnej nehody. Následkom takéhoto zásahu je náhle a neočakávané pretrhnutie rodinných väzieb pozostalých s ich tragicky zosnulým členom rodiny, ktoré predstavuje absolútnu, ničím nenahraditeľnú, stratu, ktorá trvalo a neodvratne znemožňuje pozostalým prežiť ich život v kontakte s touto blízkou osobou. Úmrtie člena najužšej rodiny predstavuje najzávažnejšiu formu zásahu do osobnostných práv pozostalých rodinných príslušníkov, pri ktorej dochádza k definitívnemu a nezvratnému ukončeniu rodinného spolužitia v pôvodnej verzii. Absolútna nereparovateľnosť takéhoto následku spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie u pozostalých, a tiež nemožnosť vyrovnať sa, často až do konca ich života, so stratou blízkeho človeka.
17.3 Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 a 3 OZ poskytuje najúčinnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti pozostalým rodinným príslušníkom po obeti dopravnej nehody, pričom jej zmyslom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu do ich práva na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na ochranu súkromia, ktorého súčasťou je aj rodinný život. Rodinný život spočíva vo vytváraní, upevňovaní a rozvíjaní vzájomných citových, sociálnych, morálnych, kultúrnych a materiálnych vzťahov medzi blízkymi osobami.
17.4 Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia nestačí na zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv, pričom je dôvodné žiadať satisfakciu vyjadrenú peňažným ekvivalentom.

18.1 Zo žaloby a z výpovedí žalobcov 5/ a 8/ vyplýva, že všetci žalobcovia mali s poškodeným dlhodobo veľmi dobré rodinné vzťahy, boli s ním v častom osobnom kontakte, navzájom sa podporovali, pomáhali si, emocionálne si boli všetci veľmi blízki, vytvárali dobre fungujúce rodinné prostredie, pričom úmrtie poškodeného v značnej miere zasiahlo do životov všetkých žalobcov. Ide o rodinu, ktorej členovia vytvárajú medzi sebou silné rodinné väzby, pričom poškodený tvoril v tejto rodine podstatný a ničím nenahraditeľný článok pre každého jedného zo žalobcov a súčasne pre nich predstavoval pozitívny mužský vzor. Vyššia intenzita ich rodinných vzťahov je daná tým, že v osobe poškodeného išlo o otca, resp. starého otca jednotlivých žalobcov, pričom tieto vzťahy neboli formálne, sporadické ani problémové.
18.2 Dopad náhlej, nečakanej a tragickej smrti blízkej osoby na rodinu žalobcov je zrejmý, intenzívny a dlhodobý, pričom následky pre všetkých žalobcov sú trvalé, nenapraviteľné a neodstrániteľné. U všetkých žalobcov možno dôvodne predpokladať, že nebyť dopravnej nehody, mohli by si užívať rodinný život spoločne s poškodeným, ako ich otcom alebo starým otcom, ešte dlhé roky, najmä spoločne prežívať radosti, pomáhať si navzájom, podporovať sa, zdôverovať sa, pričom v konaní neboli preukázané žiadne také (napr. zdravotné alebo osobné) skutočnosti, z ktorých by vyplýval opak.

18.3 Poškodený nežil so žalobcami v spoločnej domácnosti, nakoľko jeho synovia - žalobcovia 5/ a 8/ už mali svoje rodiny a vytvorené vlastné domácnosti, ktorých členmi boli aj vnuci poškodeného - žalobcovia 1/ až 4/, 6/ a 7/. Žalobcovia a poškodený sa vzájomne pravidelne navštevovali. Žiadny zo žalobcov nebol odkázaný na starostlivosť zo strany poškodeného, ani nebol na poškodenom závislý finančne alebo materiálne.
18.4 V čase dopravnej nehody mal K. B. 74 rokov, jeho synovia: žalobca 5/ - 46 rokov a žalobca 8/ - 40 rokov, jeho vnuci: žalobca 1/ - 12 rokov, žalobca 2/ - 27 rokov, žalobkyňa 3/ - 26 rokov, žalobca 4/ - 25 rokov, žalobkyňa 6/ - 4 roky a žalobca 7/ - 12 rokov, pričom možno predpokladať, že nebyť tejto nehody, tak by žalobcovia mali možnosť prežiť spoločne s poškodeným plnohodnotný rodinný život a v rámci neho rozvíjať sociálne, morálne, kultúrne a citové vzťahy ešte dlhú dobu.
18.5 Súd má za to, že bol preukázaný neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov na ochranu rodinného života, ktorý je súčasťou práva na ochranu súkromia podľa § 11 OZ. Súčasne súd dospel k záveru, že ujma utrpená žalobcami v dôsledku straty otca a starého otca je závažná, a preto konštatuje, že základ nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy zo strany žalobcov je daný.

19.1 Výška náhrady nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorá vychádza zo základných zákonných kritérií uvedených v § 13 ods. 3 OZ (zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy). Súd musí prihliadať okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých došlo k porušeniu osobnostného práva, aj k naplneniu požiadavky, aby zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu bolo primerané, odrážalo všeobecne zdieľané morálne predstavy v spoločnosti o spravodlivosti a nebolo prostriedkom na neprípustné obohacovanie. Rozhodujúcim je preto prihliadanie na individuálne okolnosti prípadu. Pri určovaní výšky jednotlivých nárokov žalobcov musí súd prihliadať na to, že priznané sumy náhrad by nemali byť neprimerane vysoké, aby sa dôvodne nejavili ako prostriedok bezdôvodného obohatenia pozostalých, ale mali by predstavovať spravodlivú kompenzáciu ujmy pozostalých, keď navrátenie do pôvodného stavu nie je možné.
19.2 Pri úvahe o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné prihliadnuť aj k samotnému účelu a funkciám tohto inštitútu pri ochrane osobnosti. Primárny význam má funkcia satisfakčná, ktorá vychádza z toho, že náhrada by mala primerane vyvážiť, resp. zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, pretože nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy sa nedá exaktne kvantifikovať. Ďalej je to funkcia preventívno-sankčná, ktorá vychádza z toho, že pre určenie povinnosti nahradiť nemajetkovú ujmu pozostalým má forma a intenzita zavinenia kľúčový význam.
19.3 Významný vplyv na výšku nemajetkovej ujmy má aj intenzita faktického vzťahu pozostalého s obeťou dopravnej nehody, vek obete a pozostalých, ako aj prípadná hmotná závislosť pozostalého na obeti nehody. Predmetný nárok budú mať predovšetkým tí rodinní príslušníci, ktorí mali k zosnulej osobe najbližšie väzby, a to najmä rodičia, deti, vnuci, manžel, súrodenci.

20. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy žalobcov prihliadal súd aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných právnych veciach. V tejto súvislosti súd poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/214/2019 zo dňa 30.09.2020, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32C/69/2019 zo dňa 26.11.2021 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9Csp/64/2018 zo dňa 08.02.2022.

21.1 Najintenzívnejší zásah do práva na ochranu rodinného života súd videl u žalobcov 5/ a 8/, ktorí v dôsledku úmrtia otca prišli o biologicky, emocionálne a rodinne veľmi blízku osobu. Poškodený pre nich predstavoval jediného žijúceho rodiča, keďže pred rokmi im zomrela matka. Z výpovedí žalobcov 5/ a 8/ na pojednávaní dňa 22.06.2023 vyplýva, že stratili akúkoľvek možnosť prežívať s poškodeným plnohodnotný rodinný život, zdieľať s ním svoje radosti aj starosti, radiť sa s ním a rozvíjať svoju osobnosť pod vplyvom jeho mužského vzoru prezentovaného poškodeným osobne, nielen v spomienkach na neho. Je zrejmé, že žalobcom 5/ a 8/ otec chýba, veľmi sa ich dotkla jeho strata, doteraz ju pociťujú ju intenzívne, aj v súčasnosti stále prežívajú silné emócie smútku a bolesti zo straty otca. Na pojednávaní prejavovali tieto emócie spontánne a intenzívne, nepôsobili ako dopredu účelovo pripravené, pričom rovnako prezentovali aj opisy toho, aké zmeny nastali v ich osobnom a rodinnom živote a čo vnútorne a navonok prežívajú od tragickej udalosti, preto súd tieto výpovede vyhodnotil ako pravdivé a nevzbudzujúce pochybnosti.

21.2 Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd považuje nárok žalobcu 5/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 10.000 eur a nárok žalobcu 8/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 10.000 eur, a preto im súd tieto nároky priznal.
21.3 V prevyšujúcej časti týkajúcej sa sumy 25.000 eur u žalobcu 5/ a sumy 25.000 eur u žalobcu 8/, súd žalobu zamietol, nakoľko uvedené sumy považoval vzhľadom k preukázanej miere zásahu do ich osobnostných práv za neprimerané.
21.4 Pokiaľ ide o nároky žalobcov 5/ a 8/ na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 35.000 eur od doručenia žaloby poslednému zo žalovaných až do zaplatenia – pre každého z nich osobitne, tak súd v tejto časti žalobu zamietol z dôvodu, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vznikne až na základe rozhodnutia súdu, v ktorom bude pre žalovaných 1/ a 2/ určená lehota na plnenie, a preto až uplynutím takto určenej lehoty sa žalovaní 1/ a 2/ môžu dostať do omeškania so splnením nárokov žalobcov 5/ a 8/, na ktorých zaplatenie boli rozsudkom zaviazaní.

22.1 Súd má za to, že aj pri žalobcoch 1/ až 4/, 6/ a 7/ ide o závažný zásah do ich práva na ochranu rodinného života, avšak intenzita tejto závažnosti je nižšia ako u žalobcov 5/ a 8/. Závažnosť zásahu pri týchto žalobcoch spočíva v tom, že v dôsledku úmrtia ich starého otca prišli o akúkoľvek možnosť prežívať s ním rodinný život, najmä sa navštevovať, zdieľať radosti aj starosti, radiť sa, pomáhať si, formovať svoju osobnosť pod priamym, osobným a pozitívnym vplyvom starého otca.
22.2 V prípade plnoletých žalobcov 2/, 3/ a 4/ súd uvádza, že vzhľadom na ich vek, im síce bolo umožnené vytvoriť si veľmi blízky vzťah so starým otcom po dlhšiu dobu (na rozdiel od maloletých žalobcov 6/ a 7/), avšak v dôsledku náhleho úmrtia starého otca im bolo znemožnené tento vzťah naďalej rozvíjať a prehlbovať.
22.3 V prípade maloletej žalobkyne 6/ v predškolskom veku alebo maloletého žalobcu 7/ v teenegerskom veku je potrebné uviesť, že náhlym úmrtím starého otca im bolo znemožnené vytvoriť si s ním taký hlboký blízky vzťah, aký je možné dosiahnuť len dlhodobým osobným kontaktom tak, ako tomu bolo pri ostatných plnoletých vnukoch.
22.4 Pokiaľ ide o skutkové okolnosti týkajúce sa uvedených žalobcov, súd uvádza, že tieto vyplývajú zo žaloby a z výpovedí žalobcov 5/ a 8/, sú uvádzané stručne, nie v tak rozsahu ako pri žalobcoch 5/ a 8/. Ide o tvrdenia v žalobe, že žalobcovia 1/ až 4/, 6/ a 7/ žili s poškodeným harmonickým životom v súdržnej rodine, pričom v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného 1/ náhle a nečakane stratili starého otca, ktorý má v každej rodine nezastupiteľné miesto. Žalobca 5/ vo svojej výpovedi uviedol, že jeho deti - žalobcovia 1/ až 4/ boli so starým otcom v denno-dennom kontakte, nakoľko on býval len 200 m od nich, buď ho navštevovali u neho doma alebo on prišiel k ním na obed alebo na bežnú návštevu, všetci sa mali so starým otcom radi, vzájomne si pomáhali. Žalobca 8/ vo svojej výpovedi uviedol, že jeho deti - žalobcovia 6/ a 7/ sa so starým otcom tiež stretávali denno-denne, pretože on býval v samostatnej časti rodinného domu, v ktorom býval aj žalobca 5/ s rodinou, mali starého otca veľmi radi, trávili spolu veľa času, stále na neho spomínajú, vracajú sa k tomu čo robil.
22.5 Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd považuje nárok žalobcu 1/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, nárok žalobcu 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, nárok žalobkyne 3/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, nárok žalobcu 4/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, nárok žalobkyne 6/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, nárok žalobcu 7/ na náhradu nemajetkovej ujmy za primeraný vo výške 5.000 eur, a preto im súd tieto nároky priznal.
22.6 V prevyšujúcej časti týkajúcej sa sumy 30.000 eur pri žalobcovi 1/, sumy 30.000 eur pri žalobcovi 2/, sumy 30.000 eur pri žalobkyni 3/, sumy 30.000 eur pri žalobcovi 4/, sumy 30.000 eur pri žalobkyni 6/ a sumy 30.000 eur pri žalobcovi 7/, súd žalobu zamietol, nakoľko uvedené sumy považoval vzhľadom k preukázanej miere zásahu do ich osobnostných práv za neprimerané.

23. Na zaplatenie priznaných nárokov všetkých žalobcov súd zaviazal žalovaných tak, že „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného“ z nasledujúcich dôvodov:
23.1 Príbuzní po obeti dopravnej nehody si môžu uplatňovať nároky na náhradu nemajetkovej ujmy voči poistníkovi, ktorý je zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou jeho motorového vozidla, ako aj voči poistiteľovi, ktorého povinnosť plniť je odvodená od poistníka. Svoje nároky si môžu uplatniť buď samostatne - osobitne voči každému z nich alebo spoločne voči poistiteľovi aj poistníkovi. Poistník a poistiteľ majú postavenie samostatných procesných spoločníkov, pričom medzi nimi nevzniká dlžnícka solidarita.

23.2 Príbuzní po obeti dopravnej nehody síce majú nároky na plnenie voči dvom rôznym subjektom a z rôznych právnych dôvodov, avšak plnenie môžu dostať len raz.
23.3 Jedným rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na zaplatenie všetkých nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, vo výroku rozhodnutia však musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah takým spôsobom, z ktorého bude zrejmé, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného (tzv. nepravá solidarita).

24. Pokiaľ ide o listinu predloženú zástupcom žalovaného 2/ na pojednávaní dňa 22.06.2023, bez uvedenia dátumu jej vyhotovenia, ktorá obsahuje vyjadrenie K. B., ml. – brata žalobcov 5/ a 8/ a súčasne najstaršieho syna poškodeného K. B., súd uvádza nasledovné:
24.1 K. B., ml. vo vyjadrení poukazuje na to, že otec - K. B. ich chránil a miloval nadovšetko. Sám seba považuje za otcovho najmilšieho syna, pretože keď sa po dvoch týždňoch vracal domov z práce (z Rakúska, kde pracuje v dvojtýždňových turnusoch ako opatrovateľ), tak ho otec čakal ako nikoho na svete. Od kedy zomrela ich matka, tak sa o otca staral on, každý deň otca navštevoval, venoval mu viac času ako svojim deťom, lebo otca mal radšej ako svoje deti. Otca „vedel zásobiť každý mesiac, to čo potrebuje.“ Vo svojom vyjadrení ďalej uvádza, že žalobcovia 5/ a 8/ sa otcovi vôbec nevenovali, ani ho nenavštevovali, otca oklamali o peniaze, čo sa stalo počas jeho neprítomnosti, keď bol kvôli práci v zahraničí. K otcovi sa vyjadril tak, že to bol človek veľmi pracovitý, abstinent, ktorého sa nedalo nemilovať, vychoval ich čestne, k pracovitosti a s plnou láskou, záležalo mu na tom, aby chodili do školy a vyučili sa.
24.2 Žalobca 5/ sa na pojednávaní k predmetnej listine vyjadril nasledovne:
„V tomto liste sú pravdivé tvrdenia, ktoré sa týkajú toho, že nás otec miloval rovnako, čestne nás vychoval a žil len pre rodinu. Nepravdivé je však tvrdenie, že sa brat K. postaral o pohreb otca, pretože ja mám všetky doklady a potvrdenia od toho, že som pohreb vybavoval aj zaplatil. Toto vie potvrdiť aj majiteľ pohrebnej služby, u ktorého som pohreb otcovi zabezpečoval ja. Vyplatil som aj farára a kar. Všetko toto mi vie dosvedčiť môj brat H.. Nepáči sa mi, že brat K. klame o tom, že sme otca oklamali o peniaze, pretože my sme otcovi pomáhali všetci: ja, Ondrej a aj brat K.. Neviem čo sa mu stalo, že napísal takýto list, ktorý je nepravdivý. Rodičia, keď ešte žili, si robili starosti najmä o brata H., pretože on nemal žiadne bývanie, zatiaľ čo ja a brat K. sme mali vlastné rodinné domy. Preto nás prosili, aby sme rodičovský dom po ich smrti prenechali bratovi H.. A. K. chcel tento dom iba pre seba, preto si myslím, že tam je príčina toho, že napísal takýto list.“
24.3 Žalobca 8/ sa na pojednávaní k predmetnej listine vyjadril nasledovne:
„Nie je pravda, že by brat K. zabezpečoval a zaplatil pohreb otcovi, pretože viem, že tieto veci zabezpečoval a platil tu prítomný brat D., pričom som videl všetky doklady, ktoré brat D. mal z pohrebu, karu a od farára odložené. Keď ešte otec žil, mal životnú poistku a pre prípad smrti mala byť vyplatená príslušná suma každému bratovi rovným dielom. Po smrti otca bola z poistky vyplatená suma 28.000 eur, avšak celú túto sumu zobral len brat K., pričom mne z tejto sumy nedal nič. Preto si myslím, že brat K. napísal takýto nepravdivý list, lebo mu ide o peniaze. Nerozumiem, prečo brat K. takto klame a napíše to ešte do listu. Nikdy v živote sa nestalo, že by som otca oklamal o peniaze a opakujem to, že sa to nestalo nikdy v živote. Nie je pravda, že by som sa o otca nestaral, veď sme žili v jednom dome. Ak sa niekto nestaral o otca, tak to bol práve brat K., lebo bol stále preč v zahraničí.“
24.4 Právny zástupca žalovaného 2/ pri predkladaní predmetnej listiny na pojednávaní nijako nevysvetlil prečo nenavrhol vykonať výsluch K. B., ml., ako svedka, nakoľko listina obsahuje na jednej strane veľmi pozitívne tvrdenia menovaného samého o sebe a na druhej strane veľmi negatívne tvrdenia namierené proti žalobcom 5/ a 8/. Pri výsluchu menovaného by tak bola dotknutým žalobcom daná možnosť prostredníctvom kladených otázok osobne konfrontovať svojho brata v súvislosti s jeho tvrdeniami a súčasne by bola daná možnosť súdu a právnemu zástupcovi žalobcov položiť menovanému otázky za účelom overenia pravdivosti týchto jeho tvrdení. V dôsledku toho, že zástupca žalovaného 2/ vykonanie takéhoto dôkazu nenavrhol, pravdivosť tvrdení nachádzajúcich sa v predmetnej listine ostala sporná a nepotvrdená.
24.5 Súd poukazuje na to, že v prípade písomného vyjadrenia K. B., ml. ide o súkromnú listinu, pri ktorej súd skúma jej pravosť aj pravdivosť.
24.6 Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že pravosť predmetnej listiny síce preukázaná bola, avšak jej pravdivosť v časti týkajúcej sa žalobcov 5/ a 8/ sa nepotvrdila. Z uvedeného dôvodu súd na tvrdenia uvedené v tejto listine neprihliadal.

25. Pokiaľ ide o nárok žalobcov na náhradu trov konania súd uvádza nasledovné:

25.1 Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku; nemožno ho totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, než mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podhodnocoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie súdu, že do žalobcovho práva bolo neoprávnene zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je vo vzťahu k základu nároku druhotná a nadväzujúca. Žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, pričom priznanie takejto náhrady trov je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ v zmysle § 255 CSP, keďže úspech sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobcu je preto potrebné považovať za plne procesne úspešného pokiaľ má plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jeho procesného úspechu, závisela výlučne len od úvahy súdu.
25.2 Súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko žalobcovia boli čo do základu ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy úspešní, pričom výška priznaných nárokov bola výsledkom voľnej úvahy súdu.
25.3 Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
25.4 Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
25.5 Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota.
V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.
V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.
Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Ak si žalovaní 1/ a 2/ dobrovoľne nesplnia povinnosti uložené týmto rozhodnutím, majú žalobcovia 1/ až 8/ možnosť domáhať sa svojich nárokov proti žalovaným prostredníctvom exekúcie.